

Savukosken kunta
Hallinto

Lausunto

15.06.2026

**Lapin elinvoimakeskus
Pohjois-Suomen kalatalouspalvelut**

Viite: Lausuntopyyntö 29.5.2026
Diaarinumero: LAP/374/2026

Lausunto Kemijoen kalataloudellisesta tarkkailusuunnitelmasta alkaen vuodesta 2024-

Savukosken kunta kiittää mahdollisuudesta lausua Kemijoen kalataloudellisesta tarkkailusuunnitelmasta vuodesta 2024 alkaen.

Savukosken kunta pitää tärkeänä, että Kemijoen vesistön kalatalousvelvoitteiden toteutumista ja velvoiteistutusten tuloksellisuutta seurataan pitkäjänteisesti. Tarkkailusuunnitelman tavoitteena on selvittää istutusten vaikutuksia kalakantoihin ja saaliisiin sekä tuottaa tietoa istutusten ohjaamisen tueksi. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarkkailussa tulee kiinnittää erityistä huomiota Ylä-Kemijoen alueen istutusten todelliseen vaikuttavuuteen.

Savukosken kunta katsoo, että nykyiset 20–30 cm kokoisten taimenten istutukset eivät Ylä-Kemijoen alueella tuota riittävästi niitä tuloksia, joita velvoiteistutuksilla tavoitellaan. Istutusten tarkoituksena on korvata vesivoimarakentamisen seurauksena menetettyjä vaelluskalakantoja ja niiden tuottamaa kalastuksellista hyötyä. Käytännön havaintojen perusteella istutetut taimenet eivät kuitenkaan jää Ylä-Kemijoen alueelle merkittävässä määrin, vaan siirtyvät nopeasti alavirtaan.

Paikallisten kalastajien ja vesialueiden omistajien havaintojen mukaan istutettavat taimenet ovat peräisin alaosan kasvatusolosuhteista eivätkä ole leimautuneet Ylä-Kemijoen vesistöalueeseen. Tämän seurauksena ne eivät koe istutusaluetta luontaiseksi elinympäristökseen, vaan hakeutuvat alajuoksulle. Ylä-Kemijoen näkökulmasta nykyisten istutusten kalataloudellinen hyöty jää siten vähäiseksi.

Savukosken kunta esittää, että Kemijoki Oy velvoitehoidossa selvitetään mahdollisuudet ottaa uudelleen käyttöön Savukosken yläosan historialliset uittoaikana rakennetut luonnonravintolammikot. Luonnonravintolammikoissa kasvatetut taimenet, harjukset ja siiat leimautuisivat jo varhaisessa elinvaiheessa Ylä-Kemijoen vesistöön, mikä todennäköisesti parantaisi kalojen alueelle jäämistä ja lisäisi istutusten vaikuttavuutta.

Kunta katsoo, että velvoitehoidon kehittämisessä tulee siirtyä nykyistä enemmän paikallisiin olosuhteisiin perustuvaan kalanhoitoon, jossa tavoitteena on vahvistaa alueelle leimautuvia kalakantoja ja parantaa istutusten pitkäaikaista tuloksellisuutta. Savukosken kunta katsoo, että tarkkailun tuloksia tulee hyödyntää velvoitehoidon kehittämisessä ja että luonnonravintolammikoiden hyödyntämismahdollisuuksia sekä muita paikallisiin olosuhteisiin perustuvia vaihtoehtoja tulee selvittää osana velvoitehoidon jatkokehittämistä.

Savukosken kunta pitää tärkeänä, että tarkkailun tuloksia hyödynnetään aktiivisesti velvoiteistutusten kehittämisessä ja että Ylä-Kemijoen alueen erityispiirteet huomioidaan jatkossa nykyistä paremmin velvoitehoidon suunnittelussa.

Savukosken kunta puoltaa tarkkailusuunnitelman hyväksymistä, mutta korostaa, että tarkkailun tulee tuottaa nykyistä paremmin tietoa Ylä-Kemijoen alueelle tehtävien istutusten vaikuttavuudesta sekä istutettujen kalojen alueellisesta pysyvyydestä. Lisäksi kunta pitää tärkeänä, että mahdollisuudet paikallisesti leimautuvien kalojen tuottamiseen selvitetään osana velvoitehoidon kehittämistä.